

15 KULTUR OG KIRKE

Kulturens styrke og kreativitet er en viktig del av samfunnsbygging og utvikling. For Sentrumsalliansen er det avgjørende at både barn, unge og voksne har et allsidig tilbud.

15.1 TRO OG LIVSSYN

Vi skal fortsatt ha og videreutvikle begrepet: En åpen og inkluderende folkekirke, med plass til alle. Norge skal være et åpent land for forskjellige tros- og livssynssamfunn, og tilrettelegge for at tro og tvil skal ha like muligheter og rettigheter i det flerkulturelle samfunnet.

Dette er byggesteiner i dagens og framtidens flerkulturelle Norge. Kirken, den kristne og humanistiske kulturarven har preget land og folkeliv i mer enn tusen år, og må fremdeles være verdigrunnlaget for nasjonen. Kirken har således preget statens innbyggers liv fra vugge til grav, og blitt det ene store samlende element for innbyggerne i vårt langstrakte land. De aller fleste kristne i Norge har et forhold til statskirken, noen tettere enn andre, men felles for flertallet er at de på definerte punkter i sitt liv vender tilbake til kirken, og at de delvis definerer seg selv ut fra sin religion.

I dagens flerkulturelle Norge har vi nye landsmenn med nye religioner. Deres religioner har preget deres kulturer på samme måte som kristendommen har preget Norge. Nå er også disse religionene blitt en del av norsk kultur. Dette er på mange måter en berikelse for det kulturelle mangfoldet i landet vårt, og vi skal som stat og enkeltmennesker bidra med toleranse, aksept og økonomi til å opprettholde de nye religionens utfoldelse.

Felleskapet har et ansvar for å formidle til den enkelte kunnskap om den kristne kulturarven og det religiøse og kulturelle mangfoldet, identitet og tilhørighet. Som kulturminner er gamle og nye gudshus et felleseie som skal vernes om og tas vare på for kommende generasjoner.

15.2 ORGANISASJONSLIV OG FRIVILLIG INNSATS

En rekke barn og unge driver uorganisert idrett og aktivitet utenfor de store idrettslagene. Sentrumsalliansen vil både sikre disse gode vilkår gjennom utvikling av allerede etablerte anlegg, og områder for å kunne tilpasse uorganiserte aktiviteter. Norge har et bredt spekter

av tilbud innen barne- og ungdomsorganisasjoner som bidrar til trygge og gode oppvekstmiljøer. Dette er samfunnsnyttig frivillig innsats.

Friluftsliv har en helsefremmende effekt gjennom forebygging og ved at det gir gode opplevelser for den enkelte. Sentrumsalliansen vil legge til rette for et mer aktivt friluftsliv gjennom blant annet å styrke frivillig sektor.

Dugnadsånd er drivkraften bak frivillig innsats. Frivillige organisasjoner skaper arenaer for tilhørighet og samhold i nærmiljøet. Deltakelse i frivillige lag og organisasjoner gir verdifulle erfaringer som bygger demokrati og skaper likeverdige borgere. Gjennom den frivillige organisasjoners innsats skapes viktig kultur og tradisjon, i folkehelsearbeid og næringsutvikling. Barne- og ungdomsorganisasjonene har en unik mulighet for å bidra til mangfold i samfunnet og inkludering av alle, uansett bakgrunn gjennom den frivillige innsatsen.

Frivillige organisasjoner bruker mye tid knyttet til tilskuddsøking og rapportering gjennom et tungvint byråkratisk system. Sentrumsalliansen vil fjerne merverdiavgiftskostnadene for frivillige organisasjoner.

Sentrumsalliansen vil arbeide for en spillpolitikk som sikrer frivillighetens inntekter og som er sosialt ansvarlig, vi vil la hensynet til de spillavhengige gå foran statens ønske om inntekter og vil arbeide for strengere restriksjoner på pengespill.

Sentrumsalliansen vil:

- Legge sterke restriksjoner på alle pengespill i Norge og forby spilleautomater.
- Gi kommunene rett til å reservere seg mot utsetting av spilleautomater fra Norsk Tipping.
- Arbeide for endringer i reglene for tildeling av tippemidler, slik at tippemidlene også kan gå til drift og vedlikehold av anleggene.
- Innføre momsfristak for frivillige lag og organisasjoner.
- Benytte skolene som møteplass i nærmiljøet, og la elever, eldre arbeidstakere og pensjonister dele sine kunnskaper med hverandre gjennom ulike aktiviteter.
- Øke den økonomiske støtten til frivillige lag og organisasjoner som gir tilbud til barn og unge.
- Arbeide for utbedring og bygging av lokale og regionale flerbruksbygg og kulturbygg.
- Arbeide for at det skal være enklere for trygdede å delta i ulønnet frivillig arbeid.
- Gjennomføre en opprustning av svømmehaller over hele landet.

15.3 KULTUR

I Norge har vi i etterkrigstiden hatt en kulturpolitikk som har hatt som mål å være samfunnsbyggende og integrerende. Målet med en god kulturpolitikk er å kunne knytte by og bygd sammen, et virkemiddel til å fjerne forskjeller og bygge enhet. Dette arbeidet vil Sentrumsalliansen fortsatt skal være slik at kulturpolitikken er et verktøy for å lage et bedre samfunn. Vi vil ta vare på og føre videre kulturarven.

Kultur gir livskraft til både mennesker og samfunn. Kulturpolitikken skal gjenspeile at kultur har en egenverdi, utover kulturens forebyggende, bevarende og utviklende funksjoner. Kulturen skal være bakteppet som tilfører entusiasme, skapertrang og livskvalitet.

Kultur er viktig for demokrati, samhold og glede. Kultur kan ha en sterk samfunnsendrende kraft. Den offentlige støtten til kultur må kanaliseres på en måte som bidrar til kvalitet, bredde og mangfold, vi vil utvikle norsk kulturliv, både det frivillige og det profesjonelle. Det frivillige foreningslivet er kunnskapsformidler og kulturbærer, samfunnsbygger og skole i demokrati. Sentrumsalliansen ønsker å gi den frivillige sektoren vekstmuligheter ut fra frivillighetens

egne vilkår. Det er spesielt viktig å legge til rette for barn og unges muligheter til å engasjere seg i kultur som i idrett.

Gode lokale møteplasser gir grunnlag for tilhørighet og attraktivitet preget av dugnadsånd og trivsel. Offentlige bygg og fellesarenaer bør i størst mulig grad være tilgjengelige på ikkekommersielle vilkår for frivillige lag og lokale kunst- og kulturtiltak i lokalmiljøet. Offentlig finansierte bygg må planlegges og bygges slik at de kan brukes av ulike lag og grupper til aktiviteter og arrangementer. Sentrumsalliansen vil arbeide for bygging av nye og større kulturhus hvor staten må være med på å sikre finansieringen av disse.

Sentrumsalliansen vil:

- Arbeide for å styrke mangfoldet i kulturlivet gjennom å bidra til å bygge opp en sterk kultur- og næringslivsorganisasjon og på den måten satse mer offensivt på utvikling av kulturbaserte næringer.
- Styrke de kulturelle fagmiljøene utenfor Oslo.
- Støtte våre bærende nasjonale kulturinstitusjoner.
- Styrke Kulturminnefondet.
- Arbeide for at eiere som får bruksverdien redusert som følge av fredning, skal få økonomisk erstatning.
- Digitalisere av museumsfelt og de offentlige og private arkivene, og i større grad ta teknologi i bruk til digitalisering, lagring, spredning og formidling.
- Ruste opp og styrke folkebibliotek og skolebibliotek.
- Styrke de nasjonale leseprosjektene.
- Styrke Det flerspråklige bibliotek og flerkulturelle biblioteks prosjekter.
- Øke samarbeidet mellom regionale institusjoner for å sikre formidlingsaktiviteten og at det blir flere godkjente scener og visningssteder.
- Opprettholde støtteordningen for distriktsbokhandlene.
- Utarbeide en nasjonal plan for samlingsforvaltning og samlingsformidling.

15.4 MEDIA

Sentrumsalliansen er bekymret for utviklingen av at de ulike medier kutter ut sine steds plasseringer i landet og konsentrerer seg oftere og oftere om kun å være etablert i Oslo området. Vi ser også med bekymring på eierskapssiden i mediasektorens utvikling ved at ett eller flere selskap i samarbeid kontrollerer hele eller deler av verdikjeden, fra produksjon av innhold til distribusjon av innhold til sluttbrukeren.

Sentrumsalliansen vil videreføre og endre pressestøtten som et virkemiddel til å opprettholde mangfold i pressen. Det skal ikke være slik at noen enkeltaviser får uforholdsmessig mye støtte, Sentrumsalliansen vil at mer av støtten gis til lokalaviser og nye medier. NRK og dens lisensfinansiering er foreldet, Sentrumsalliansen vil arbeide for alternative finansieringsmåter av NRK og se på hvordan NRK i framtiden skal ivareta sin rolle som allmennkringkaster.

Sentrumsalliansen vil at fellesskapet fremdeles skal ta et sterkt ansvar for mangfoldet i mediesektoren gjennom god spredning i hele landet, pressestøtte og et sterkt NRK. Sentrumsalliansen vil arbeide for å beholde TV2 i Bergen. Hele landet kan ha betydelig nytte av at TV2 satser både mye og mer her vest. Det er sunt og bra for landet at vi har et annet og bredere perspektiv enn Oslokanalene. Med den sterke maktkonsentrasjonen som har blitt Oslo til del har mediene etter hvert blitt det eneste virkemidlet distriktene har til å hevde sine ønsker og rettigheter opp mot makthaverne. Vi vil arbeide for en rettferdig mediemessig balanse for Vestlandet og resten av landet.

Sentrumsalliansen vil:

- Revurdere innkjøpsordningene, og utvide dem blant annet til å gjelde nye digitale medier.
- Gi forbrukere rett til å velge individuelle kanaler, ikke bare ferdige kanalpakker.

- Arbeide for fri konkurranse for innholdsleverandører i det digitale bakkenettet og i kabelnettet.
- Avskaffe TV-lisensen og la NRKs allemennkringkasterrolle finansieres over statsbudsjettet.
- Bevare NRK som statlig stiftelse og som reklamefri kanal.
- Tillate politisk reklame i TV.
- Sikre at lisensfinansierte tv-kanaler når ut til alle.
- Sikre at TV2 blir i Bergen.
- Arbeide for en rettferdig mediemessig balanse for Vestlandet og resten av landet.